

MOKYKLŲ, VYK DANČIŲ IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO, BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖJE, VALGIARAŠČIŲ RENGIMO, NAUDOJIMO IR MAITINIMO ORGANIZAVIMO PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklų vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas (toliau – Mokyklų) Druskininkų savivaldybėje, valgiaraščių rengimo, naudojimo ir maitinimo organizavimo priežiūros tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato valgiaraščių, technologinių kortelių (toliau – Kortelės), pritaikyto maitinimo valgiaraščių, vaikų poilsio stovyklų ir papildomų - šventinių dienų valgiaraščių sudarymo bei naudojimo tvarką, kontrolinių virimų-kepimų atlikimo ir maitinimo organizavimo priežiūros tvarką.

2. Aprašas taikomas Druskininkų miesto savivaldybės teritorijoje esančiose Mokyklose, įgyvendinančiose ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas.

3. Mokyklos vadovas atsako už mokinių maitinimo organizavimą Mokykloje.

4. Mitybos specialistai vykdo maitinimo organizavimo priežiūrą Druskininkų savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) direktoriaus įsakymu priskirtose savivaldybės Mokyklose.

5. Mitybos specialistai atsakingi už vaikų maitinimo valgiaraščių, pritaikyto maitinimo valgiaraščių, vaikų poilsio stovyklų, papildomų – šventinių dienų valgiaraščių ir Kortelių sudarymą.

6. Aprašas parengtas vadovaujantis:

6.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. Nr. V-675 įsakymu „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2021 „Maisto higiena“ patvirtinimo“;

6.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d įsakymu Nr. V - 964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija), (toliau – Vaikų maitinimo tvarkos aprašas);

6.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V- 836 „Dėl rekomenduojamos paros maistinių medžiagų ir energijos normų patvirtinimo“;

6.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V- 640 „Dėl rekomenduojamų maisto produktų atšildymo, pirminio ir šiluminio apdorojimo nuostolių sąrašo patvirtinimo“.

6.5. Druskininkų Savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T1-202 „Dėl maitinimo organizavimo Druskininkų savivaldybės ugdymo įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija).

II SKYRIUS VALGIARAŠČIŲ RENGIMO TVARKA. PATIEKALŲ TECHNOGINĖS KORTELĖS

7. Maitinimas organizuojamas pagal valgiaraščius, patvirtintus Mokyklos vadovo.

8. Valgiaraščiuose naudojamos Biuro mitybos specialistų parengtos Kortelės yra tvirtinamos Mokyklos vadovo.

9. Mokyklose valgiaraščiai sudaromi 1-3 metų, 4-7 metų, 6-10 metų, 11 metų ir vyresnių amžiaus vaikams ne mažiau kaip 15 darbo dienų laikotarpiui, poilsio stovyklose valgiaraščiai sudaromi ne mažiau kaip 5 kalendorinių dienų laikotarpiui.

10. Valgiaraščiuose maitinimai skirstomi į pagrindinius – pusryčius, pietus, vakarienę ir papildomus – priešpiečius, pavakarius, naktipiečius. Nurodomi patiekiamų patiekalų kiekiai (g), maistinė (baltymų, riebalų, angliavandenių (g)) ir energinė (kcal) vertės, taip pat kiekvienos dienos maistinė (baltymų, riebalų, angliavandenių (g)) ir energinė (kcal) vertės.

11. Vegetarinio maitinimo valgiaraštis iki 3 metų amžiaus neturi būti skiriamas, vaikams nuo 3 metų amžiaus jis taip pat nerekomenduojamas, tačiau jei jis skiriamas dėl religinių, etninių, sveikatos ar kitų priežasčių, maitinimui organizuoti būtinas tėvų (globėjų) raštiškas prašymas ir sutikimas.

12. Valgiaraščiuose galimi trumpalaikiai vienkartiniai (Aprašo 32 punktas) ir ilgalaikiai (Aprašo 13 punktas) pakeitimai.

13. Ilgalaikiai pakeitimai atliekami pasikeitus teisės aktams, esant poreikiui arba kai valgiaraštyje tie patys nereikšmingi vienkartiniai keitimai kartojasi.

14. Ilgalaikių valgiaraščio pakeitimų sąlygos:

14.1. patiekalų ar produktų pakeitimai atliekami ne anksčiau kaip po 30-ies darbo dienų naujai sudaryto valgiaraščio naudojimui;

14.2. esant poreikiui patiekalų ar produktų pakeitimui, Mokykla kreipiasi raštu (el. paštu) į kuruojantį mitybos specialistą su prašymu pakeisti patiekalą ar produktą, nurodant aiškias priežastis.

14.3. esant poreikiui mitybos specialistas gali siūlyti ilgalaikius valgiaraščio pakeitimus, Mokyklos vadovui su siūlymu pakeisti patiekalą ar produktą, nurodant aiškias priežastis.

15. Kortelėse nurodomi naudojami maisto produktai, jų bruto ir neto kiekiai (g), maistinė (baltymų, riebalų, angliavandenių (g)) ir energinė (kcal) vertės, patiekalo gamybos technologinis aprašymas, realizavimo laikas ir patiekimas.

16. Kortelėse produktų atšildymo, pirminio ir šiluminio apdorojimo nuostoliai apskaičiuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V-640 „Dėl rekomenduojamų maisto produktų atšildymo, pirminio ir šiluminio apdorojimo nuostolių sąrašo patvirtinimo“.

17. Kortelėse patiekalų maistinė ir energinė vertės apskaičiuojamos, vadovaujantis Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro maisto bazės duomenimis (<http://foodbase.azurewebsites.net/>), Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos nurodytomis duomenų bazėmis (Maisto produktų sudėtis ir energinė vertė - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (lrv.lt) ir kitomis maisto bazėmis. Esant poreikiui, Kortelėse žaliavų maistinės (baltymų, riebalų, angliavandenių (g)) ir energinės (kcal) vertės apskaičiuojamos, naudojant konkrečios žaliavos rūšių vidurkį (pvz., skirtingų rūšių miltai, skirtingos tam tikros mėsos skerdenos dalys).

18. Kortelių pakeitimai atliekami vadovaujantis Kontrolinių virimų-kepimų atlikimo tvarka (V skyrius).

III SKYRIUS PRITAIKYTO MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ RENGIMO TVARKA

19. Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje (toliau – Visuomenės sveikatos specialistas) raštu informuoja Mokyklos administraciją apie Formoje Nr. E027-1 pateiktus raštiškus nurodymus dėl vaiko maitinimo organizavimo per 5 darbo dienas nuo Formos Nr. E027-1 pateikimo.

20. Vaikams, turintiems sveikatos sutrikimų, mitybos specialistas pagal tėvų (globėjų) pateiktą prašymą (Aprašo 1 priedas) ir raštiškas gydytojų rekomendacijas (forma Nr. E027-1, o pasikeitus sveikatos būklei – forma Nr. 046/a) sudaro atskirą pritaikytą valgiaraštį.

20.1. Mokykla Biurui pateikia prašymą Dokumentų valdymo sistemoje dėl pritaikyto valgiaraščio sudarymo, pridėdant raštiškas gydytojo rekomendacijas (forma Nr. E027-1, o pasikeitus sveikatos būklei – formą Nr. 046/a) ir tėvų (globėjų) pateikto prašymo Mokyklai kopiją (Aprašo 1 priedas).

21. Pritaikyto maitinimo valgiaraščiai turi būti parengti ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo 19 punkte nurodytos raštiškos informacijos gavimo.

22. Pritaikyto maitinimo valgiaraščio rengimo laikotarpiu vaikui maitinimas organizuojamas vadovaujantis Mokykloje naudojamu valgiaraščiu, nenaudojant produktų, kurių vaikas negali vartoti, ir (ar) patiekalai keičiami kitais, atitinkančiais raštiškas gydytojų rekomendacijas arba yra sudaroma galimybė atsinešti, laikyti ir maitintis iš namų tą dieną atneštu maistu.

23. Pritaikyto maitinimo valgiaraščiai rengiami pagal Mokykloje naudojamą valgiaraštį, neįtraukinat maisto produktų, kurių vaikas negali vartoti ir (ar) patiekalai keičiami kitais, atitinkančiais raštiškas gydytojų rekomendacijas.

24. Mitybos specialistas informuoja raštu tėvus (globėjus) apie parengtą pritaikyto maitinimo valgiaraštį.

25. Mitybos specialisto suderintas su tėvais (globėjais) pritaikyto maitinimo valgiaraštis ir Kortelės siunčiamos Mokyklai per dokumentų valdymo sistemą tvirtinimui.

26. Vaikai, kuriems reikalingas pritaikyto maitinimo valgiaraštis, gali būti maitinami tą dieną iš namų atneštu maistu, tėvams (globėjams) pateikus Mokyklai prašymą (Aprašo 2 priedas) ir suderinus su Mokyklos vadovu. Tokiu atveju taikomi reikalavimai:

26.1. iš namų atneštas maistas turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d įsakymo Nr. V-964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija) 19 punkto reikalavimus;

26.2. dėl vaiko maitinimo iš namų atsineštu maistu, už maisto saugą ir kokybę atsako vaiko atstovai pagal įstatymą;

26.3. iš namų atneštą maistą Mokykla turi laikyti ir patiekti tinkamos temperatūros.

27. Tėvai (globėjai) savo vaikui gali atsisakyti pritaikyto maitinimo, užpildę sutikimo formą (Aprašo 3 priedas).

IV SKYRIUS VALGIARAŠČIŲ NAUDOJIMO TVARKA

28. Valgiaraščiai turi būti parengti pagal Vaikų maitinimo tvarkos aprašo 8 priede pateiktą valgiaraščio formos pavyzdį. Visi valgiaraščio lapai turi būti sunumeruoti (išskyrus titulinį) ir patvirtinti Mokyklos vadovo parašu ir spaudu, jei vadovas jį turi. Valgiaraštis turi būti aiškus (nurodyta tiksli patiekalų ar maisto produktų išėiga, pateikta visa reikalinga informacija be braukymų ar taisymų).

29. Dienos valgiaraštis-reikalavimas maisto produktams išduoti (toliau – Dienos valgiaraštis) sudaromas naudojant elektroninę valgiaraščių rengimo programą.

30. Dienos valgiaraštį pagal valgiaraštį sudaro Mokykloje atsakingas asmuo pagal numatomą/faktinį vaikų ir valgančiųjų darbuotojų skaičių.

31. Esant poreikiui, mitybos specialistas gali sudaryti švenčių proga papildomą - šventinį dienos valgiaraštį.

32. Dienos valgiaraštyje nurodyti ir faktiškai pateikiami maisto produktai ar patiekalai gali skirtis, jei atliekami nereikšmingi vienkartiniai keitimai:

32.1. vienas maisto produktas ar patiekalas pakeičiamas tos pačios maisto produktų grupės kitu maisto produktu ar patiekalu, kai maistinė vertė nepablogėja, o energinė vertė pasikeičia ne daugiau kaip 10 proc.;

32.2. kai tos pačios savaitės visos dienos valgiaraštis pakeičiamas vietomis su kitu visos dienos valgiaraščiu (pvz., trečiadienio dienos valgiaraštį galima keisti į ketvirtadienio dienos valgiaraštį);

32.3. kiti Dienos valgiaraščio keitimai galimi, iškilus ir (ar) paaiškėjus tik nenumatytoms ir (ar) netikėtoms aplinkybėms (pavyzdžiui, tiekėjas atvežė brokuotą, vartojimui netinkamą produkciją ir kt.);

32.4. visi galimi nereikšmingi vienkartiniai Dienos valgiaraščio keitimai atliekami Mokykloje atsakingo asmens, suderinus su Mokyklos vadovu (Aprašo 4 priedas).

33. Jei valgiaraštyje tie patys nereikšmingi vienkartiniai keitimai kartojasi, valgiaraštis turi būti pakeistas ir patvirtintas iš naujo (Aprašo 13 punktas).

V SKYRIUS KONTROLINIŲ VIRIMŲ-KEPIMŲ ATLIKIMO TVARKA

34. Skyriaus nuostatos apima patiekalų gamybos technologinių neatitikimų fiksavimą, siūlytinų tokių patiekalų Kortelių korekcijų ir naujai sukurtų Kortelių kontrolinius virimus - kepimus bei minėtų Kortelių tvirtinimą.

35. Kontrolinius virimus - kepimus gali inicijuoti mitybos specialistai, Mokyklų administracija, Mokyklų virtuvės darbuotojai.

36. Kontrolinius virimus - kepimus atlieka Mokyklos virėjos (-ai) ir Mitybos specialistas.

37. Kontrolinio virimo-kepimo metu pildoma Kontrolinio virimo-kepimo forma (Aprašo 5 priedas).

38. 34 punkte minimiems pakeitimams patvirtinti turi būti atlikti kontroliniai virimai-kepimai pagal Kontrolinio virimo-kepimo formą (Aprašo 5 priedas).

39. Atlikus kontrolinį virimą-kepimą nauja Kortelė tvirtinama Mokyklos vadovo ir įtraukiama į valgiaraščius.

VI SKYRIUS MAITINIMO ORGANIZAVIMO PRIEŽIŪRA

40. Mitybos specialistas vykdo vizitus Mokyklų virtuvėse, valgyklose, grupėse vadovaujantis Geros higienos praktikos taisyklėmis viešojo maitinimo įmonėms (naujausia redakcija), Vaikų maitinimo tvarko aprašu ir kitais aktualiais teisės aktais.

40.1. Mitybos specialistas kiekvieną vizitą ugdymo įstaigoje fiksuoja vizitų ataskaitoje.

40.2. Periodiškai ne rečiau kartą per mėnesį, arba pagal poreikį pildomas maitinimo organizavimo patikrinimo klausimynas. Ugdymo įstaigos vadovas supažindinamas su klausimyno patikrinimo rezultatais ir rekomendacijomis trūkumų šalinimui.

Mokyklų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas Druskininkų savivaldybėje, valgiaraščių rengimo, naudojimo ir maitinimo organizavimo priežiūros tvarkos aprašo 1 priedas

Tėvų (globėjų) vardas, pavardė

Adresas

Tel. Nr., el. paštas

Mokyklos pavadinimas _____

Direktoriui

**PRAŠYMAS
DĖL PRITAIKYTO MAITINIMO VALGIARAŠČIO**

20_____m._____d.

(vieta)

Prašau, kad mano sūnui/dukrai _____

(vaiko vardas, pavardė)

gim. metų _____, lankantį (-čią) _____ grupę/klasę, būtų sudarytas individualus pritaikyto maitinimo valgiaraštis vadovaujantis gydytojo raštiškomis rekomendacijomis (forma Nr. E027-1, o pasikeitus sveikatos būklei – forma Nr. 046/a):

_____“

(išrašyti gydytojo rekomendaciją)

Esu informuotas (-a), kad pritaikyto maitinimo valgiaraščius rengia atsakingi Druskininkų m. visuomenės sveikatos biuro mitybos specialistai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d įsakymo Nr. V - 964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija) 8 punktu, „pritaikyto maitinimo valgiaraščiai turi būti parengti ne vėliau kaip per 30 darbo dienų“ nuo šio PRAŠYMO perdavimo mitybos specialistui datos.

Aš suprantu ir sutinku, kad šiame PRAŠYME pateikta informacija bus dalijamasi su Mokyklos darbuotojais, kitais asmenimis, dalyvaujančiais maitinimo organizavime, tiekime ir ugdyme mano vaiko sveikatos ir saugos tikslais. Įsipareigoju nedelsiant informuoti Mokyklą apie visus pokyčius, galinčius turėti įtakos šio PRAŠYMO įgyvendinimui.

Esu informuotas ir sutinku, jog mitybos specialistas, kuris ruošia pritaikyto maitinimo valgiaraštį, bus supažindintas su mano vaiko Formoje Nr. E027-1/ Nr. 046/a esančiais duomenimis.

Parašas

Tėvų (globėjų) vardas, pavardė

Mokyklų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas Druskininkų savivaldybėje, valgiaraščių rengimo, naudojimo ir maitinimo organizavimo priežiūros tvarkos aprašo 2 priedas

Tėvų (globėjų) vardas, pavardė

Adresas

Tel. Nr., el. paštas

Mokyklos pavadinimas _____
Direktoriui

**PRAŠYMAS
DĖL MAISTO ATNEŠIMO IŠ NAMŲ**

20 _____ m. _____ d.
(vieta)

Prašau leisti mano dukrai/sūnui _____
(vaiko vardas, pavardė, gimimo metai)

lankančiam _____ grupę/klasę, maitintis namuose pagamintu ir iš namų atsineštu maistu.

Tėvų (globėjų) įsipareigojimai ir sutikimai:

1. prisiimu visišką atsakomybę už namuose paruoštų patiekalų saugą ir kokybę;
2. įsipareigoju, kad indai, kuriuose bus atnešamas maistas, bus tvarkingi, sandarūs, skirti ir pritaikyti maistui laikyti;
3. sutinku, kad iš namų atneštas maistas būtų laikomas Mokyklos virtuvės šaldytuve iki reikiamo maitinimo laiko;
4. sutinku, kad iš namų atneštas maistas gali būti šildomas mikrobangų krosnelėje;
5. įsipareigoju, kad atneštame maiste nebus vaikų maitinimui draudžiamų maisto produktų (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija), 19 p.

Parašas

Tėvų (globėjų) vardas, pavardė

Mokyklų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas Druskininkų savivaldybėje, valgiaraščių rengimo, naudojimo ir maitinimo organizavimo priežiūros tvarkos aprašo 3 priedas

Tėvų (globėjų) vardas, pavardė

Adresas

Tel. Nr., el. paštas

Mokyklos pavadinimas _____

Direktoriui

**SUTIKIMAS
DĖL MAITINIMO PAGAL ĮSTAIGOS VALGIARAŠTĮ**

20____m.____d.

(vieta)

Aš _____ esu informuotas (-a), kad
Tėvų (globėjų) vardas, pavardė
mano sūnaus / dukros _____, gim. metų _____,
(vaiko vardas, pavardė)
sveikatos pažymoje Forma Nr. E027-1 yra pateikti gydytojo raštiški nurodymai mano vaikui dėl pritaikyto maitinimo.

Nepageidauju, kad mano sūnui/dukkrai _____
(vaiko vardas, pavardė)
gim. metų _____, būtų rengiamas pritaikyto maitinimo valgiaraštis pagal gydytojo raštišką rekomendaciją ir sutinku, kad mano vaikas būtų maitinamas pagal įstaigos valgiaraštį. Patvirtinu, kad dėl to pretenzijų neturiu ir neturėsiu ateityje.

Parašas

Tėvų (globėjų) vardas, pavardė

Mokyklų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas Druskininkų savivaldybėje, valgiaraščių rengimo, naudojimo ir maitinimo organizavimo priežiūros tvarkos aprašo 4 priedas

(Mokyklos pavadinimas)

TVIRTINU

**DĖL DIENOS VALGIARAŠČIO - REIKALAVIMO MAISTO PRODUKTAMS IŠDUOTI
PAKEITIMO**

(data)

20__m. ____ mėn. __d. patiekalas/produktas/valgiaraščio diena keičiama į _____

1. dėl

Atsakingi asmenys:

Mokyklų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas Druskininkų savivaldybėje, valgiaraščių rengimo, naudojimo ir maitinimo organizavimo priežiūros tvarkos aprašo 5 priedas

(Mokyklos pavadinimas)

KONTROLINIO VIRIMO-KEPIMO FORMA

Patiekalo receptūros technologinės kortelės Nr. _____

Patiekalo pavadinimas, išeiga 1 porcijos _____

Gaminamų patiekalų porcijų skaičius _____

Eil. Nr.	Maisto produkto pavadinimas	Bruto, g (numatytam porcijų skaičiui)	Neto, g (numatytam porcijų skaičiui)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
Pusgaminio išeiga (visų gaminamų porcijų skaičius):			
Pusgaminio išeiga (1 porcija):			
Paruošto gaminio vartojimui išeiga (visų gaminamų porcijų skaičius):			
Paruošto gaminio vartojimui išeiga (1 porcija):			

Kontrolinio virimo-kepimo išvados:

Virėjas

(Vardas, pavardė, parašas)

Mitybos specialistas

(Vardas, pavardė, parašas)